# COLOCVIU STRATEGIC

Nr.8
August 2013

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE APĂRARE „CAROL I”
CENTRUL DE STUDII STRATEGICE DE APĂRARE ŞI SECURITATE


# CONTRIBUŢII ALE PROTECŢIEI CIVILE LA REALIZAREA INTERESELOR NAŢIONALE ALE ROMÂNIEI


*Ioan NIŢICĂ*


## 1. Generalităţi

*Interesele naţionale reflectă percepţia dominantă, relativ constantă şi instituţionalizată cu privire la valorile naţionale*[1] şi constituie elementele de bază prin care se asigură existenţa şi identitatea naţiunii române, precum şi viitorul acesteia. Valorile naţionale, *ca elemente de natură spirituală, culturală şi materială ce definesc identitatea românească*[2], sunt promovate, protejate şi apărate în conformitate cu prevederile Constituţiei şi vizează asigurarea prosperităţii şi securităţii naţionale.

Printre valorile ce stau la baza construcţiei securităţii naţionale şi la asigurarea prosperităţii naţiunii române se numără şi asigurarea şi respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale, aşa cum sunt prevăzute în Constituţie, din care derivă o serie de sarcini pentru protecţia civilă, în special din dreptul la viaţă, la integritate fizică şi psihică, componentă esenţială a securităţii umane.

Garantând dreptul la viaţă şi la integritate fizică şi psihică, Constituţia obligă autorităţile statului român să adopte şi să aplice şi acele măsuri pentru protecţia vieţii cetăţenilor faţă de ameninţările provenite din situaţii de urgenţă, conflicte armate şi alte situaţii periculoase pentru viaţă. În asigurarea acestui drept fundamental pentru orice fiinţă umană, Constituţia prevede şi excepţii pentru acele drepturi în a căror aplicare viaţa ori integritatea fizică ar avea de suferit. Astfel, de la inviolabilitatea domiciliului se poate face derogare, în condiţiile legii, pentru înlăturarea unei primejdii privind viaţa, integritatea fizică sau bunurile unei persoane, apărarea securităţii naţionale sau a ordinii publice, precum şi pentru prevenirea răspândirii unei epidemii.

Tot în îndeplinirea obligaţiei de a garanta dreptul la viaţă şi la integritate fizică, dreptul la libera circulaţie poate fi restricţionat conform legislaţiei, incluzând aici interzicerea circulaţiei pe unele sectoare de drum, dar şi executarea acţiunii de evacuare din zonele ameninţate de efectele situaţiilor de protecţie civilă, ceea ce presupune părăsirea pentru o perioadă dată a domiciliului sau a reşedinţei. Din dreptul fundamental la viaţă derivă şi dreptul la ocrotirea sănătăţii, drept ce include şi gestionarea îmbolnăvirilor în masă, situaţie de protecţie civilă ce implică intervenţia coordonată a instituţiilor statului reprezentate în comitetele pentru situaţii de urgenţă.

Constituţia garantează cetăţenilor liberul acces la informaţiile de interes public, fapt ce obligă autorităţile statului cu atribuţii în domeniu de a comunica măsurile luate sau ce se vor lua pentru gestionarea situaţiilor de protecţie civilă. În exercitarea acestui drept, coroborat cu cel la viaţă şi la integritate fizică, se includ şi măsurile de înştiinţare, avertizare, prealarmare şi alarmare, luate de autorităţile de protecţie civilă pentru a preveni populaţia şi autorităţile despre pericolul producerii unor situaţii de protecţie civilă şi pentru a se lua măsurile de protecţie specifice.

Dreptul fundamental la un mediu sănătos, impune şi protecţiei civile atribuţii pentru protecţia acestuia împotriva efectelor dezastrelor şi ale conflictelor armate, fiind direct legat de dreptul la viaţă şi cel la asigurarea sănătăţii.

---

1 Strategia de securitate naţională a României, Bucureşti, 2007.

2 Ibidem.

## 2. Contribuţiile protecţiei civile la asigurarea securităţii

Contribuţiile protecţiei civile la realizarea securităţii derivă din riscurile şi ameninţările pentru securitate şi sunt constituite dintr-o paletă largă de activităţi grupate în funcţiile/atribuţiile ce îi sunt stabilite prin legislaţia naţională sau cea internaţională recunoscută de România. Atribuţiile protecţiei civile pot fi grupate în cadrul celor două mari domenii ale sale, şi anume: domeniul preventiv şi domeniul operativ. Protecţia civilă mai cuprinde şi un domeniu tehnic, dar acesta are menirea de a asigura suportul pentru prevenire şi intervenţie şi nu face obiectul prezentei analize.

Chiar dacă o disociere precisă între domeniul preventiv şi cel operativ nu este întotdeauna posibilă, vom încerca o prezentare a contribuţiilor protecţiei civile la asigurarea securităţii într-o astfel de structură, având ca reper al departajării celor două domenii momentul declanşării sau al prognozării unei situaţii de protecţie civilă.

### 2.1. Asigurarea securităţii prin activităţi preventive de protecţie civilă

Realizarea protecţiei civile în România are în vedere riscurile şi ameninţările cărora trebuie să le facă faţă, specificul organizării administrativ-teritoriale, dar şi percepţia asupra securităţii.

Protecţia civilă începe prin identificarea riscurilor – fie că este vorba de riscurile naturale, de cele tehnologice, biologice sau de incendiu –, culegerea datelor şi informaţiilor despre acestea, prelucrarea şi analizarea lor prin prisma pericolelor pe care le prezintă pentru viaţă, securitatea valorilor culturale şi a bunurilor materiale. Acest proces este unul continuu şi trebuie să conducă la adoptarea celor mai adecvate măsuri tehnice şi organizatorice, bazate pe analiza de risc, având ca finalitate minimizarea riscurilor.

Riscul este definit, cel mai frecvent, ca produsul dintre probabilitatea de apariţie a unui eveniment şi ordinul de mărime al consecinţelor acestuia, de gravitate.

Pentru a aprecia riscul la care este supusă o comunitate, se poate folosi formula:

$R = f ( H \times E \times V )$, unde:

R = riscul ca estimare matematică a probabilităţii producerii de pierderi umane şi pagube materiale pe o perioadă de referinţă, respectiv viitoare şi într-o zonă dată, pentru un anumit tip de dezastru;

H = hazard

hazard natural = posibilitatea de apariţie, într-o zonă şi pe o perioadă determinată, a unui fenomen natural ce poate genera distrugeri;

hazard antropic = acele fenomene a căror variaţie aleatoare este modificată ca urmare a acţiunii sau inacţiunii omului;

E = elemente supuse la risc (persoane, bunuri etc.);

V = vulnerabilitate ca grad de pierderi, de la 0% la 100%, rezultat dintr-un fenomen susceptibil de a produce pierderi umane şi materiale.

Ameninţările pentru securitatea umană de natură militară sau cele datorate terorismului sunt determinate prin cooperarea sistemelor de protecţie civilă cu cele de apărare, respectiv cu structurile cu atribuţii în monitorizarea şi gestionarea ameninţării teroriste. Pe măsură ce riscurile şi ameninţările sunt identificate, protecţia civilă aduce aceste informaţii la cunoştinţa autorităţilor şi populaţiei şi planifică măsurile de prevenire şi intervenţie, pe niveluri ierarhice, cu respectarea principiului gradualităţii răspunsului – direct proporţional cu ameninţarea –, precum şi a principiului subsidiarităţii.

Monitorizarea factorilor de risc constituie una dinte activităţile curente ale sistemelor de protecţie civilă. Pentru a diferenţia monitorizarea cu scopul luării unor măsuri de protecţie civilă de cea curentă, desfăşurată de alte instituţii, se recurge tot la analiza de risc prin care se stabilesc anumite praguri în manifestarea unor fenomene sau procese, desfăşurate izolat sau cu posibilitate de evoluţie congruentă, ce indică o creştere a riscului şi impun luarea graduală a unor măsuri de protecţie civilă, de regulă pe baza unor prognoze.

Atunci când evoluţia factorilor de risc depăşeşte pragul de activare a măsurilor de protecţie civilă, informaţiile rezultate din procesul de monitorizare şi din prognoze ajung la autorităţi şi la cetăţeni pentru punerea în aplicare a planurilor, respectiv pentru aplicarea regulilor de comportate. Dacă dezastrul produs sau potenţial are efecte transfrontaliere, informaţiile se transmit şi statelor vecine sau, după caz, întregii lumi, prin mecanismele de cooperare bilaterală sau cele existente la nivelul Uniunii Europene, al NATO sau ONU.

Informaţiile despre riscuri asigură posibilitatea autorităţilor şi oamenilor de a lua decizii pentru a-şi asigura securitatea, în cunoştinţă de cauză.

***Colonelul Ioan NIŢICĂ deţine funcţia de inspector-şef la Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă „Petrodava”, judeţul Neamţ şi este doctorand în Ştiinţe Militare şi Informaţii la Universitatea Naţională de Apărare „Carol I”, Bucureşti.***

Pentru ca acest proces să fie unul coerent, articulat şi eficient, protecţia civilă realizează pregătirea autorităţilor şi cetăţenilor pentru aplicarea măsurilor de prevenire şi pentru realizarea intervenţiei. În procesul de pregătire, un rol important îl au lecţiile învăţate din confruntarea cu dezastrele, precum şi schimbul de informaţii şi bune practici dintre autorităţi, la nivel local, naţional, regional sau chiar mondial. Cum reacţia structurilor specializate în realizarea intervenţiei operative în situaţiile de protecţie civilă[3] nu are cum să fie imediată, deşi timpul de răspuns cât mai scurt constituie un obiectiv permanent al acestora, cetăţenii sunt cei care trebuie, în multe situaţii, să aplice primele măsuri operative, de autoajutorare. Această realitate a determinat protecţia civilă să acorde un rol important educaţiei populaţiei, atât pentru aplicarea primelor măsuri în cazul producerii unor dezastre pentru a reduce consecinţele acestora asupra propriei persoane, propriei familii şi asupra celor din apropiere, cât mai ales pentru a preveni producerea acestora sau a limita consecinţele. Un exemplu simplu este cel de educare a populaţiei pentru a face faţă seismelor, ce urmăreşte atât însuşirea regulilor de prevenire a agravării consecinţelor unui cutremur – expertizarea antiseismică a locuinţei, amplasarea mobilierului, păstrarea substanţelor toxice sau periculoase, pregătirea kit-ului de supravieţuire, cunoaşterea locurilor din locuinţă mai sigure, prevenirea producerii de incendii – cât şi pe cele de comportare pe timpul şi imediat după producerea unui cutremur – păstrarea calmului şi încercarea de a-l transmite şi celor din jur, evitarea părăsirii locuinţei pe timpul seismului, adăpostirea în locurile sigure, închiderea gazelor, dacă apar incendii, stingerea lor imediată, acordarea primului-ajutor răniţilor, fără a-i mişca pe cei în stare gravă, neutilizarea telefonului decât în caz de urgenţe etc.

Pentru situaţiile de protecţie civilă determinate de conflictele armate sau de actele de terorism, protecţia civilă desfăşoară informarea şi pregătirea populaţiei şi autorităţilor pe baza datelor primite de la statele majore ale categoriilor de forţe armate, respectiv structurile de informaţii, din timp de pace şi, intensificat, în perioada de criză. În confruntarea cu pericolele ce rezultă din manifestarea diferitelor tipuri de risc – cutremure, inundaţii, alunecări de teren, accidente nucleare, accidente chimice, incendii etc. – un rol important revine calităţii construcţiilor şi instalaţiilor astfel încât acestea să prezinte siguranţă în exploatare. Din această raţiune, protecţia civilă stabileşte responsabilităţi pentru proiectanţi, investitori şi autorităţi, urmăreşte respectarea standardelor în domeniu, asigurându-se astfel securitatea beneficiarilor şi/sau a utilizatorilor.

Pentru asigurarea securităţii umane, dar şi a celei culturale, protecţia civilă desfăşoară activităţi pentru asigurarea spaţiilor necesare adăpostirii populaţiei şi a valorilor culturale când acestea sunt ameninţate de efectele armamentelor, precum şi de efectele dezastrelor naturale şi tehnologice.

Chiar dacă la nivel global lumea continuă să rămână puternic conflictuală, logica confruntării între cele două blocuri militare a apus iar comunitatea internaţională este tot mai preocupată de construcţia unei noi arhitecturi globale de securitate, fapt ce conduce la îndepărtarea ideii de dezvoltare a fondului de adăpostire special construit pentru raţiuni de protecţie civilă.

Consider că se impune o regândire a conceptului de adăpostire pe baza unei analize pragmatice ce trebuie să aibă în vedere riscurile şi ameninţările pentru viaţa oamenilor, precum şi costurile.

Adăposturile de protecţie civilă special construite ar putea fi înlocuite cu spaţii cu destinaţie multiplă, printre care şi cea de adăpostire în situaţii de protecţie civilă, cu accentul pe adăposturile publice de protecţie civilă. Soluţiile se pot desprinde din activitatea de avizare privind protecţia civilă a documentaţiilor pentru obţinerea autorizaţiilor de construcţie, în care, din confruntarea dintre interesele investitorilor şi preocuparea pentru realizarea protecţiei prin adăpostire, conform legii, a avizatorilor – inspectoratele pentru situaţii de urgenţă – rezultă un optim ce nu poate fi neglijat.

Tot practica ne arată că se impune o flexibilizare a conceptului de adăpostire, în sensul considerării drept adăpost a oricărui spaţiu care asigură protecţie faţă de un pericol pentru viaţă. Câteva exemplificări sunt relevante pentru a susţine această idee: populaţia din Israel a fost instruită pe timpul primului Război din Golf cum să se adăpostească în propria locuinţă faţă de efectele unui eventual atac cu arme chimice, populaţia ţării noastre, ce îşi are domiciliul în zonele de planificare la urgenţă ale operatorilor economici sursă de risc chimic, este în mod similar instruită pentru a-şi utiliza locuinţa drept adăpost etc.

Adăposturi pentru bunurile culturale se pot realiza doar pentru cele mobile, pentru celelalte bunuri culturale protecţia realizându-se prin alte forme. În general, edificiile destinate conservării şi expunerii acestora – muzeele, marile biblioteci, depozitele de arhive – trebuie să aibă structura de rezistenţă, precum şi dotările necesare unui adăpost. De asemenea, fiecare stat trebuie să asigure spaţii de rezervă pentru depozitarea bunurilor culturale, în special a celor din patrimoniul naţional şi/sau universal.

Pentru situaţiile de conflict armat, comunitatea internaţională a avut în vedere şi protejarea bunurilor culturale prin reglementări de drept internaţional umanitar. Primele norme cu această destinaţie au fost incluse în Convenţiile de la Haga din 1899 şi 1907. Convenţia a IV-a de la Haga din 1907 cuprinde în regulamentul anexă o prevedere potrivit căreia în asedii şi bombardamente vor fi luate toate măsurile pentru a cruţa pe cât posibil clădirile destinate cultelor, artelor, ştiinţelor şi binefacerii, monumentele istorice, cu condiţia ca ele să nu fie, în acelaşi timp,

folosite în scopuri militare şi să fie desemnate prin semne vizibile notificate dinainte asediatorului.

Regimul bunurilor culturale este astăzi stabilit în cuprinsul *„Convenţiei pentru protecţia bunurilor culturale în caz de conflict armat"*, semnată la Haga în 1954, care este însoţită de un regulament de executare şi de un protocol referitor la bunurile culturale din teritoriul ocupat ca urmare a unui conflict armat. Potrivit acesteia, bunurile culturale se bucura de o protecţie generală, sub două aspecte: ocrotirea şi respectarea acestora. Ocrotirea priveşte măsurile pe care fiecare ţară trebuie să le ia încă din timp de pace pentru ca acestea să nu fie afectate în timp de război, iar respectarea cuprinde un complex de reguli pe care părţile la un conflict armat trebuie să le aplice, cum sunt: abţinerea de la folosirea acestor bunuri, a dispozitivelor lor de protecţie şi a împrejurimilor lor imediate în scopuri care le-ar putea expune distrugerii sau deteriorării; abţinerea de la orice act de ostilitate împotriva acestora; interzicerea, prevenirea şi la nevoie sancţionarea oricărui act de furt, jaf sau deturnare a bunurilor culturale, precum şi a oricărui act de vandalism; interzicerea rechiziţionării lor; abţinerea de la represalii împotriva acestora.

*Protocolul I de la Geneva din 1977* (art.53) accentuează protecţia bunurilor culturale, monumentelor istorice, operelor de artă şi lăcaşurilor de cult care constituie patrimoniul cultural sau spiritual al popoarelor, fără a înlocui, însă, protecţia generală prevăzută prin *Convenţia din 1954*.

Un rol important în managementul activităţilor de protecţie civilă revine planificării acţiunilor de protecţie şi a intervenţiei pentru salvare şi înlăturare a pericolului. Importanţa planificării derivă, în primul rând, din necesitatea coordonării operative a acţiunilor unei multitudini de actori implicaţi în gestionarea situaţiilor de protecţie civilă şi, în al doilea rând, din varietatea şi complexitatea acestor situaţii. Protecţia civilă are printre activităţile sale şi asanarea terenurilor de muniţiile rămase neexplodate din timpul conflictelor armate, precum şi neutralizarea acestora. Această activitate s-a executat *„la cald"* pe timpul conflictelor armate, în special în zonele urbane sau cele industriale ce au fost supuse bombardamentelor, şi se continuă şi astăzi pentru a evita pierderile de vieţi şi mutilările. În ţara noastră, o componentă importantă a acestei misiuni o constituie informarea şi educarea preventivă a populaţiei şi salariaţilor (în special a celor din cadrul operatorilor economici ce colectează fier vechi) cu privire la riscurile manipulării muniţiilor rămase neexplodate.

O altă activitate importantă, preventivă, realizată de protecţia civilă, o constituie crearea rezervelor de resurse financiare şi tehnico-materiale specifice. Acestea constituie garanţia capacităţii de a desfăşura, fără constrângeri, acţiuni operative urgente de intervenţie, incluzând aici asigurarea condiţiilor de supravieţuire a populaţiei afectate, şi pentru executarea intervenţiilor ulterioare pentru recuperare, reabilitate şi reconstrucţie, în scopul revenirii la situaţia de normalitate.

Fondurile necesare pentru constituirea rezervelor sunt asigurate prin bugetele autorităţilor administraţiei publice.

### 2.2. Asigurarea securităţii prin activităţi operative de protecţie civilă

Având ca reper al departajării dintre domeniul preventiv şi cel operativ momentul declanşării sau al prognozării unei situaţii de protecţie civilă, voi prezenta în continuare activităţile operative desfăşurate de protecţia civilă pentru îndeplinirea funcţiilor / atribuţiilor sale, în următoarea structură:

- activităţi operative urgente de intervenţie, luate după momentul declanşării sau al prognozării unei situaţii de protecţie civilă;
- activităţi de intervenţie ulterioară pentru recuperare, reabilitate şi reconstrucţie.

#### *2.2.1. Activităţi operative urgente de intervenţie*

În momentul prognozării sau al producerii pe neaşteptate a unei situaţii de protecţie civilă, fie că este vorba de o situaţie de urgenţă, sau de un atac, în caz de conflict armat, protecţia civilă prin structurile special destinate asigură înştiinţarea autorităţilor administraţiei publice centrale şi/sau locale, precum şi a organizaţiilor internaţionale abilitate, după caz, în scopul evitării surprinderii şi al pregătirii şi executării activităţilor de protecţie a populaţiei, animalelor, valorilor culturale şi bunurilor materiale. Această misiune este asigurată, în regim continuu, de Inspectoratul General pentru Situaţii de Urgenţă (IGSU) şi unităţile subordonate prin structurile cu atribuţii de monitorizare a situaţiilor de protecţie civilă şi dispecerizare.

Mesajele de înştiinţare despre iminenţa atacurilor în caz de conflict armat sunt primite de protecţia civilă de la statele majore ale categoriilor de forţe armate. Când ameninţarea este reală, organele de protecţie civilă asigură alertarea structurilor de intervenţie şi alarmarea populaţiei, folosind sirenele, precum şi toate mijloacele de comunicaţii disponibile şi incluse în sistemul de alarmare, în scopul adăpostirii, evacuării, protecţiei CBRN etc. Prin intermediul posturilor de radio şi televiziune se transmit populaţiei şi regulile de respectat, de comportare, specifice situaţiei anunţate. Odată declanşată o situaţie de protecţie civilă, se intensifică schimbul de date şi informaţii operative între structurile de protecţie civilă şi organismele care participă la acest mecanism, în scopul cunoaşterii cât mai exacte a situaţiei operative şi luării celor mai bune decizii.

Adăpostirea este acţiunea de protecţie civilă ce se desfăşoară de către populaţie imediat după recepţionarea semnalului de alarmare specific unei situaţii de protecţie civilă ce impune o astfel de mă-

sură şi constă în izolarea oamenilor şi unor categorii de bunuri faţă de efectele periculoase ale acţiunilor militare, contaminării nucleare, chimice şi biologice, precum şi altor tipuri de riscuri, în spaţii special construite ca adăposturi de protecţie civilă – publice sau private – sau în alte spaţii care îndeplinesc cerinţe minime de protecţie. Părăsirea spaţiilor de adăpostire se face la recepţionarea semnalului de încetare a alarmei, transmis cu sirenele protecţiei civile şi alte mijloace la dispoziţie.

O altă contribuţie a protecţiei civile la asigurarea securităţii o constituie evacuarea oamenilor, animalelor, valorilor culturale şi bunurilor materiale din zonele de pericol, pentru perioade mai scurte sau mai lungi, fie că este vorba de situaţii de urgenţă, sau de zonele de desfăşurare a acţiunilor militare. Această metodă de prevenire a consecinţelor negative a fost îndelung utilizată în istoria umanităţii până să fie inclusă în rândul activităţilor de protecţie civilă.

Dacă evacuarea dispusă de autorităţi se desfăşoară pe bază de planuri şi are un caracter ordonat, fie că este vorba despre evacuarea desfăşurată în situaţiile de protecţie civilă specifice păcii, mă refer la situaţiile de urgenţă, fie că este vorba despre evacuarea în situaţiile de protecţie civilă determinate de conflictele armate, autoevacuarea ca măsură de protecţie la care recurge populaţia este mai greu de controlat şi, datorită riscurilor pe care le presupune, constituie o preocupare a protecţiei civile care trebuie să asigure evitarea confuziei, panicii, aglomeraţiei şi blocajelor pe căile de comunicaţii, precum şi a dezordinii şi actelor antisociale.

Autorităţile trebuie să asigure în localităţile sau zonele de evacuare condiţii de supravieţuire şi protecţie, precum şi continuarea activităţilor economico-sociale pentru populaţia evacuată.

În urma manifestării situaţiilor de protecţie civilă, după caz, se creează: raionul (zona) de distrugere; raionul (zona) incendiat (incendiată); raionul (zona) contaminat (contaminată) chimic; raionul exploziei nucleare şi/sau zona contaminat/contaminată radioactiv; raionul (focarul) contaminat biologic; zona de inundaţii; zona de înzăpeziri.

Structurile operative ale protecţiei civile şi ale altor organizaţii care îndeplinesc misiuni de protecţie civilă, desfăşoară în cadrul intervenţiilor pentru limitarea şi înlăturarea urmărilor acţiunilor militare sau dezastrelor, următoarele misiuni principale: cercetarea urmărilor situaţiei de urgenţă; delimitarea zonelor de pericol, restricţionarea/interzicerea accesului şi îndrumarea circulaţiei; deblocarea căilor de acces şi a adăposturilor; acordarea primului-ajutor şi a ajutorului medical de urgenţă victimelor; evacuarea, salvarea şi/sau protejarea persoanelor, animalelor şi bunurilor; sprijinirea, consolidarea sau demolarea construcţiilor care ameninţă cu prăbuşirea; asanarea terenului de muniţia neexplodată; limitarea şi înlăturarea avariilor la reţelele de gospodărie comunală; stingerea incendiilor; executarea controlului contaminării radioactive, chimice şi biologice a persoanelor, terenului, clădirilor şi tehnicii; evacuarea, protejarea şi, după caz, izolarea persoanelor contaminate; decontaminarea persoanelor, terenului, clădirilor şi tehnicii, dacă situaţia o impune; dispersarea personalului şi bunurilor proprii în afara zonelor supuse riscurilor complementare; executarea manevrei de forţe şi mijloace şi concentrarea efortului în funcţie de urgenţe şi de derularea intervenţiei; asigurarea suportului logistic privind amenajarea şi deservirea taberelor pentru sinistraţi; constituirea rezervei de mijloace de protecţie individuală şi colectivă; executarea controlului contaminării surselor de apă potabilă; executarea controlului sanitar-epidemiologic în zonele de acţiune a forţelor şi mijloacelor proprii; refacerea sistemului de alarmare şi a celui de comunicaţii şi informatică; controlul şi stabilirea măsurilor pentru asigurarea viabilităţii unor căi de comunicaţie, pentru transportul şi accesul forţelor şi mijloacelor de intervenţie.

În funcţie de gravitatea situaţiilor de urgenţă, se va propune instituirea stărilor excepţionale.

Protecţia civilă mai execută, cu exploziv, diverse lucrări de distrugeri ale barajelor de gheaţă, zăpoarelor, precum şi construcţiilor şi amenajărilor care, din diverse motive, pot constitui surse de risc, direct sau indirect, pentru viaţa oamenilor şi a comunităţilor.

#### *2.2.2. Activităţi de intervenţie ulterioară pentru recuperare, reabilitare şi reconstrucţie*

Protecţia civilă desfăşoară împreună cu autorităţile administraţiei publice, o serie de activităţi pentru asigurarea revenirii vieţii la parametri normali, astfel: continuarea asigurării cazării, asistenţei medicale şi aprovizionării cu apă, alimente şi bunuri de primă necesitate pentru populaţia sinistrată, până la refacerea locuinţelor; continuarea asigurării adăpostirii, hrănirii şi asistenţei veterinare a animalelor evacuate; aplicarea măsurilor de prevenire a apariţiei epidemiilor şi epizootiilor; repunerea în funcţiune a reţelelor de alimentare cu apă, de canalizare şi termoficare; urmărirea refacerii reţelelor de distribuţie a gazelor naturale şi a liniilor de alimentare cu energie electrică şi de telecomunicaţii; refacerea căilor de comunicaţii distruse sau avariate, a podurilor şi altor lucrări de artă avariate sau distruse; sprijinirea populaţiei pentru refacerea sau repararea locuinţelor pe acelaşi amplasament sau pe un amplasament situat în afara zonei de risc; demolarea construcţiilor şi amenajărilor ce nu mai pot fi reparate şi care prezintă risc în exploatare; repunerea în funcţiune a obiectivelor social-economice afectate.

Pe baza datelor privind caracteristicile situaţiilor de urgenţă şi a concluziilor desprinse pe timpul intervenţiei, protecţia civilă îşi actualizează procedurile de intervenţie, îşi adaptează sistemul de pregătire şi îşi completează organizarea şi dotarea.

[3] Sensul expresiei „situaţie de protecţie civilă” este cel din Legea privind protecţia civilă nr. 481/08.11.2004, republicată, astfel: situaţia de protecţie civilă este situaţia generată de iminenţa producerii sau de producerea dezastrelor, a conflictelor militare şi/sau a altor situaţii neconvenţionale care, prin nivelul de gravitate, pun în pericol sau afectează viaţa, mediul, bunurile şi valorile culturale şi de patrimoniu

## CONCLUZII:

- *Protecţia civilă, prin rolul său în apărarea vieţii oamenilor, valorilor culturale, bunurilor şi mediului, contribuie în mod direct, prin toate activităţile sale, la realizarea securităţii umane, în dimensiunea individuală sau globală a acesteia. Indirect, prin apărarea vieţii şi bunurilor pe timpul conflictelor armate, contribuie la dimensiunea militară a securităţii, prin asigurarea realizării logisticii forţelor combatante, precum şi prin asigurarea confortului interior al militarilor angajaţi în operaţiile militare, prin aceea că îi ştiu pe cei de acasă în siguranţă. De asemenea, protecţia civilă contribuie şi la realizarea securităţii economice, a mediului, precum şi a celei culturale. Prin toate acestea, şi nu numai, protecţia civilă contribuie la realizarea intereselor naţionale ale României.*
- *Protecţia civilă presupune costuri pe care comunităţile şi statul român trebuie să le suporte şi pentru care se aşteaptă un maxim de securitate. Eficienţa se poate atinge cunoscând foarte bine paleta riscurilor şi ameninţărilor şi adoptând acele soluţii care asigură o protecţie cât mai largă faţă de efectele manifestării acestora, fie că vorbim de riscuri şi ameninţări de natură militară, de riscuri naturale sau antropice.*

***COLOCVIU STRATEGIC este o publicaţie a Centrului de Studii Strategice de Apărare şi Securitate ce include rezultate ale unor cercetări în domeniu, opinii şi puncte de vedere ale unor specialişti din ţară, sau doctoranzi, masteranzi, din armată şi societate, implicaţi în cercetarea ştiinţifică din domeniul securităţii.***

Publicaţie realizată cu sprijinul Editurii
Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I”
Redactor: Mirela ATANASIU
Supliment al revistei *IMPACT STRATEGIC*
ISSN: 1842-8096; B: 0162/765/2013

*Centrul de Studii Strategice de Apărare şi Securitate*
*Şos. Panduri, nr. 68-72, Sector 5, Bucureşti*
*Telefon: 021.319.56.04, Fax 021.319.55.93*
*e-mail: cssas@unap.ro*
*http//:cssas.unap.ro*